

I. Uwagi szczegółowe:

A. Uwaga do art. 1 pkt. 2 lit. a) projektu:

Projekt nie zawiera definicji „bezsuktecznej egzekucji”, co z pewnością będzie powodowało poważne trudności interpretacyjne w toku stosowania tego przepisu.

B. Uwaga do art. 1 pkt. 2 lit. b) projektu:

- a) W projektowanym art. 2 ust. 1 (a także w projektowanym art. 7 ust. 2 pkt. 1 b) ustawy rozszerza się definicję „informacji gospodarczej”, obejmując jej zakresem dane z rejestrów o których mowa w projektowanym art. 28 ust. 1 ustawy oraz dane zawarte w MSiG i Monitorze Spółdzielczym B.

W naszej ocenie taki zabieg jest nieprawidłowy. Biorąc pod uwagę aktualną treść art. 2 ust. 2 pkt. 7 ustawy, w której zdefiniowana jest „wymiana danych gospodarczych”, prawidłowym byłoby zakwalifikowanie zarówno danych z rejestrów o których mowa w projektowanym art. 28 ust. 1 ustawy jak również danych zawartych w MSiG i Monitorze Spółdzielczym B, jako **danych gospodarczych**. Wynika to z faktu, że przez informację gospodarczą rozumie się informacje otrzymane bezpośrednio od wierzycieli, które są przechowywane przez BIGi i podlegają udostępnianiu klientom biur informacji gospodarczej (BIG). Z kolei dane otrzymane z innych baz danych, w tym z instytucji utworzonych na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy – prawo bankowe oraz z rejestrów zagranicznych, o których mowa w art. 9 ustawy, definiowane są jako **dane gospodarcze**. Idąc tym tokiem rozumowania i zachowując spójność z dotychczasową terminologią, jaką posługuje się ustawodawca, dane z rejestrów, o których mowa w projektowanym art. 28 ust. 1 ustawy również powinny być uznane za dane gospodarcze. Objęcie tych danych definicją informacji gospodarczych mogłoby wywoływać wątpliwości co do tego, czy mają do nich zastosowanie przepisy dotyczące – przykładowo – aktualizacji i usuwania informacji gospodarczych (art. 29 - 31 ustawy), co nie tylko mogłoby prowadzić do kolizji z przepisami regulującymi funkcjonowanie właściwych rejestrów (np. Ustawy o krajowym rejestrze sądowym, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej), lecz również byłoby po prostu niewykonalne. Wynika to również z faktu, że BIGi nie są w stanie i nie powinny aktualizować danych gospodarczych, tym bardziej, że dane te nie są przez BIGi przechowywane.

- b) Postulujemy też wykreślenie z treści przepisu słowa „ogólnodostępne”. Takie sformułowanie sugeruje, że nie wszystkie dane otrzymane z ww. rejestrów, mogłyby być ujawniane przez

BIGi, ale jedynie te, które są ogólnodostępne. Jednocześnie ani w projekcie, ani też w ustawie nie precyzuje się w żaden sposób, które dane mają charakter ogólnodostępne, a które nie. W praktyce będzie to prowadziło do wątpliwości interpretacyjnych i braku pewności prawnej BIGów, co to tego, jakie dane mogą stanowić przedmiot omawianej regulacji. Tymczasem, w naszej ocenie, te dane, które BIGi otrzymają z ww. rejestrów/baz danych, BIGi *ex lege* powinny mieć możliwość ich dalszego ujawniania.

- c) Na marginesie tych rozważań, należy również podkreślić, że konieczne są też zmiany w ustawach szczegółowych, w szczególności poprzez określenie, jaki zakres danych może być wykorzystywany przez BIGi oraz wyeliminowanie ewentualnych ograniczeń w udostępnianiu tych danych przez BIG-i innym podmiotom. Tytułem przykładu można wskazać chociażby art. 39 ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, zgodnie z którym podmioty, którym udostępniono dane CEIDG w trybie ust. 1 albo 2 tego artykułu, nie mogą przekazywać tych danych, ani ich fragmentów, innym podmiotom. W naszej ocenie, dokonanie takiej zmiany konieczne jest w analizowanym projekcie.

C. Uwaga do art. 1 pkt. 4 lit. a) projektu:

- a) W projektowanym art. 7 ust. 2 pkt. 1a) ustawy wskazuje się, że przedmiotem działalności gospodarczej BIGów może być dokonywanie w imieniu wierzyciela wezwania do zapłaty, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt. 3 i art. 15 ust. 1 pkt. 3. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że art. 14 ust. 1 pkt 3 i art. 15 ust. 1 pkt 3 nie posługują się pojęciem „dokonania” wezwania do zapłaty, lecz mówią o wysłaniu wezwania do zapłaty listem poleconym lub doręczeniu dłużnikowi do rąk własnych. Wydaje się, iż redakcja art. 7 ust. 2 pkt 1a powinna być spójna z treścią tych przepisów.

Ponadto, niezrozumiałym jest, dlaczego nie przewidziano możliwości wysyłania lub doręczania w imieniu wierzyciela pisma o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt. 2 ustawy, które pełni przecież analogiczną funkcję do wezwania do zapłaty, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 3 i art. 15 ust. 1 pkt 3.

Mając powyższe na uwadze, postulujemy następującą treść art. 7 ust. 2 pkt. 1a) ustawy:
„1a) wysyłanie lub doręczanie w imieniu wierzyciela wezwania do zapłaty, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt. 3, +art. 15 ust. 1 pkt. 3 lub pisma *art. 16 ust. 1 pkt. 2*.

b) Uwagi do projektowanego art. 7 ust. 2 pkt. 1b:

Po pierwsze, zwracamy uwagę, że przepisie ponownie mowa jest o „ogólnodostępnych” danych. Takie sformułowanie sugeruje, że nie wszystkie dane otrzymane z rejestrów, mogłyby być ujawniane przez BIGi, ale jedynie te, które są ogólnodostępne. Jednocześnie ani w projekcie, ani też w ustawie nie precyzuje się w żaden sposób, które dane mają charakter ogólnodostępne, a które nie. W praktyce będzie to prowadziło do wątpliwości interpretacyjnych i braku pewności prawnej BIGów, co do tego, jakie dane mogą stanowić przedmiot tego przepisu. Tymczasem, w naszej ocenie, te dane, które BIGi otrzymają z ww. rejestrów/baz danych, BIGi *ex lege* powinny mieć możliwość ich dalszego ujawniania. Co więcej, w tej samej jednostce redakcyjnej, w odniesieniu do rejestrów o których mowa jest w art. 28 ust. 1 mowa jest o ogólnodostępnych danych, ale już w przypadku danych zawartych w MSiG i Monitorze Spółdzielczym B takiego sformułowania brak.

Niezależnie od ww. zastrzeżeń, w świetle uwagi zgłoszonej w pkt. A a) niniejszej opinii, proponujemy skreślenie tego przepisu, lub sformułowanie go w sposób wskazujący na to, że przedmiotem działalności gospodarczej BIGów jest wymiana danych gospodarczych:

Mając powyższe na uwadze, postulujemy wykreślenie projektowanego art. 7 ust. 2 pkt. 1b) lub nadanie mu następującego brzmienia:

„1b) wymiana danych gospodarczych”

c) Uwagi do projektowanego art. 7 ust. 2 pkt. 1c:

Zwracamy uwagę, że ustawa posługuje się pojęciem „wiarygodności płatniczej”. Stąd też postulujemy, aby w komentowanym przepisie, a także w dalszych przepisach, w sposób jednolity posługiwać się pojęciem „analizy wiarygodności płatniczej”.

D. Uwaga do art. 1 pkt. 4 lit. b) projektu:

Proponowana w art. 7 ust. 3 ustawy zmiana jest zupełnie niezrozumiała. Należy podkreślić, że projektowane przepisy zwiększają obowiązki ale także uprawnienia BIGów. Przecież działania i rozszerzony przedmiot działalności gospodarczej BIGów wynikających z projektowanych w art. 7 ust. 1a – 1c ustawy, stanowić będzie element podstawowej działalności BIGów, stąd nie ma uzasadnienia, by działalność tą traktować jako „uboczną” i ograniczać zakres jej świadczenia. Niezależnie od tego, w praktyce bardzo ciężko będzie określić jaki rzeczywiście procent przychodu taka działalność rzeczywiście przynosi – wszak modele predykcyjne, a także dane z rejestrów będą elementem raportów (informacji gospodarczych) ujawnianych przez BIGi.

Mając powyższe na uwadze postulujemy rezygnację z tej zmiany i pozostawienie przepisu w dotychczasowym brzmieniu.

E. Uwaga do art. 1 pkt. 5 projektu:

W projektowanym art. 8a mowa jest o tym, że biura przekazywać będą „dane stanowiące informacje gospodarcze”. Z punktu widzenia legislacyjnego i terminologii jaką postępuje się ustawa jest to sformułowanie nieprawidłowe. Przedmiotem działalności gospodarczej BIGów, na co wskazuje treść art. 7 ust. 1 ustawy jest udostępnianie informacji gospodarczych. Stąd też postulujemy usunięcie słów „dane stanowiące”

Mając powyższe na uwadze, postulujemy nadanie następującego brzmienia projektowanego art. 8a ust. 1:

„Art. 8a ust. 1. Biuro jest obowiązane do przekazywania informacji gospodarczych w celu realizacji przez inne biuro wniosku, o którym mowa w art. 22a ust.1.”

F. Uwaga do art. 1 pkt. 6 projektu:

W art. 11 ust. 1 pkt. 9 proponuje się, aby BIGi w regulaminach zarządzania danymi określały rodzaje dokumentów stwierdzających nieistnienie lub wygaśnięcie zobowiązania stanowiących podstawę aktualizacji informacji gospodarczych. W naszej ocenie, przepis ten należy uznać za zbędny i komplikujący obrót informacjami gospodarczymi, z uwagi na fakt, że bardzo trudno jest określić w sposób precyzyjny i wyczerpujący katalog takich dokumentów. Zresztą trudno odczytać intencję ustawodawcy o jakie dokumenty chodzi. Jednakowoż, jeżeli już taki katalog dokumentów miałby zostać sformułowany, to z punktu widzenia bezpieczeństwa prawa zarówno w interesie BIGów jak i w interesie dłużników, byłoby, aby katalog dokumentów był jednolity, a zatem powinien on się znaleźć w rozporządzeniu Ministerstwa Gospodarki. Z uwagi na to, że w przedmiotowym projekcie wprowadza się tego rodzaju delegację w projektowanym art. 30b (art. 1 pkt. 20 projektu), proponujemy uchylenie projektowanego art. 11 ust. 1 pkt. 9 i uzupełnienie projektowanego art. 30b ustawy w ten sposób, aby Minister Gospodarki w wydanym na tej podstawie rozporządzeniu określiło katalog dokumentów stwierdzających nieistnienie lub wygaśnięcie zobowiązania stanowiących podstawę aktualizacji informacji gospodarczych

G. Postulat ujednolicenia art. 31 pkt. 6 i 7 – zob. uwagi do art. 22 pkt 21 projektu.

H. Uwaga do art. 1 pkt. 9 projektu:

a) Uwagi ogólne do instytucji sprzeciwu:

Tytułem wstępu, sprzeciwiamy się rozwiązaniom, które miałyby doprowadzić do sytuacji, w której to BIGi decydowałyby o słuszności „zarzutów” zgłaszanych przez dłużnika. Oczywiście jest tak, że BiGi pełnią funkcję instytucji zaufania publicznego, tym niemniej

należy pamiętać, że są to instytucje prywatne i w żadnym razie nie powinny zastępować sądów powszechnych. Co istotniejsze BIGi są powołane do pośredniczenia w udostępnianiu informacji, a nie do rozstrzygania o istnieniu czy też zasadności roszczeń. Celem powołania do życia systemu wymiany informacji gospodarczych nie było i nie może być stworzenie systemu rozstrzygania sporów między wierzycielami a dłużnikami, tym bardziej, że jest to przedmiotem odrębnych regulacji, stanowiących implementację dyrektywy ADR (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z 21 maja 2013 r). Warto podkreślić, że nawet Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w swoich decyzjach nie przesądza o zasadności roszczeń¹. W dążeniu do zapewnienia należytego stopnia ochrony dłużników należy kierować się zasadą proporcjonalności. Ewentualne zmiany nie mogą prowadzić do przekształcenia BIG-ów w instytucję o quasi-sądowym charakterze, ponieważ byłoby to sprzeczne z celem ustawy i zasadniczą funkcją BIG, którą jest pośredniczenie w dostępie do informacji.

- b) Po drugie, uważamy że 21 dniowy termin na złożenie sprzeciwu jest zbyt długi. Biorąc pod uwagę, że wierzyciel ma prawo przekazać informację gospodarczą w ciągu 30 dni od daty wysłania wezwania do zapłaty, warto zapewnić aby termin ten był realny. Zakładając, że wierzyciel pierwszego dnia wymagalności wyśle wezwanie do zapłaty pocztą, zaś termin na złożenie wynosiłby 14 dni, a jednocześnie, zakładając, że sprzeciw złożony zostanie ostatniego możliwego dnia i wliczając w to czas, w którym przekazywany jest on pocztą, daje to szansę na zmieszczenie się w 30 dniowym terminie, o którym mowa w art. 14 i 15 ustawy. Termin 21 dniowy praktycznie uniemożliwia zmieszczenie się w tych 30 dniach². Dlatego postulujemy skrócenie terminu na złożenie sprzeciwu do 14 dni.
- c) Brzmienie projektowanego art. 15a ust. 2 zd. 3 ustawy nie daje odpowiedzi na to, czy sprzeciw wraz z kopią dokumentów poświadczających stanowisko zawarte w sprzeciwie, stanowi informację gospodarczą, czy też nie. Jest to istotne z wielu powodów, a w szczególności nie wiadomo, czy i w jakim zakresie sprzeciw i kopie dokumentów mają być przez biura ujawniane.

¹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego dnia 18 maja 2005 r., Sygn. akt II S.A./Wa 1987/04, w której WSA stwierdził, że: „Generalny Inspektor nie może zatem rozstrzygnąć kwestii należących do kompetencji innych organów, przyznanych im na podstawie odrębnych przepisów prawa, co potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. sygn. akt II SA 401/00, stwierdzając m. in., iż Generalny Inspektor nie jest organem kontrolującym, ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami. Powołując się zaś na przepisy art. 199 § 1 pkt 3 oraz art. 202 Kodeksu postępowania cywilnego GİODO podniósł, że do badania zdolności sądowej i procesowej stron postępowania cywilnego właściwy jest jedynie sąd, przed którym toczy się postępowanie.”

² Przy założeniu, że czas doręczenia listu poleconego wynosi praktycznie nawet do 7 dni, zaś dłużnik odbierze korespondencję dopiero w ostatnim dniu awizo (7 dni), termin na wniesienie sprzeciwu (21 dni) upływie dopiero w 35 dniu od wysłania wezwania (7+7+21=35), a więc po upływie 30 dniowego „okresu karencji” pomiędzy wysłaniem wezwania a przekazaniem informacji do BIG. Skrócenie tego terminu do 14 dni umożliwi zmieszczenie się w tym terminie (7+7+14=28).

LEWIATAN

- d) Uwaga do art. 15a ust. 4 – przepis ten nie przewiduje możliwości przekazania biurom stanowiska przez wierzyciela. BIGi miałyby więc w istocie rozstrzygać spory w oparciu o sprzeciw i stanowisko dłużnika.
- e) Niezależnie od powyższych szczegółowych uwag, projektowane przepisy nie biorą pod uwagę praktycznych aspektów wymiany informacji gospodarczych. Zapis ten jest bardzo uciążliwy dla wierzycieli, zwłaszcza masowych, komunikujących się z BIG-ami wyłącznie w drodze elektronicznej. Zwracamy zresztą uwagę, że komunikacja ta co do zasady odbywa się na zasadzie teletransmisji lub poprzez kanały elektroniczne.

Przepis ten jest również nielogiczny, gdyż zakładając że wierzyciel jest racjonalny i odpowiada za przekazanie nieprawdziwych lub nieaktualnych danych do biur, to logicznym jest że w przypadku uzyskania informacji w formie sprzeciwu od dłużnika sam dokona aktualizacji lub uznając sprzeciw za zasadny nie przekaże takiej nieprawdziwej informacji do BIG. Cel przekazywania dokumentów o sprzeciwie do BIG, nie dość, że technicznie bardzo uciążliwy, zarówno dla wierzycieli jak i BIG-ów, to w sytuacji gdy biura nie są powołane (i w naszej ocenie nie powinny być w przyszłości) do oceniania lub rozstrzygania sporów pomiędzy stronami umowy budzi zasadniczą wątpliwość co do sensu rozwiązania.

Przekazywanie prywatnemu podmiotowi dodatkowych dokumentów o charakterze prywatnym miałyby jakikolwiek sens gdyby to był arbitraż wskazany w umowie pomiędzy stronami i mógł realnie oceniać materiał dowodowy. W tym przypadku przekazywanie jakichkolwiek dokumentów przesłanych przez dłużnika wierzycielowi jest niezwykle uciążliwe przy masowej wymianie informacji w drodze elektronicznej i zbędne gdyż pracownicy biur nie mają umocowania prawnego oraz często wystarczających przesłanek, by stwierdzać fakt istnienia lub nieistnienia zobowiązania (np. co w przypadku gdy dłużnik przedstawi skan sfałszowanego lub przerobionego dowodu zapłaty za fakturę – tylko wierzyciel jest w stanie stwierdzić czy dokumenty odpowiadają prawdzie i podjąć stosowne kroki prawne).

Podsumowując, niektórzy przedsiębiorcy zrzeszeni w Konfederacji Lewiatan, korzystający z systemu wymiany informacji gospodarczej wskazują, że obowiązek przekazania do biura sprzeciwu wraz z kopiami dokumentów przedstawionych przez dłużnika, przy masowej skali takich operacji jest praktycznie nierealny i bardzo kosztowny i w konsekwencji może spowodować nieopłacalność całej wysyłki. W skrajnym wypadku może to prowadzić do rezygnacji z przekazywania jakichkolwiek informacji do biur informacji gospodarczej, co do których wniesiony został sprzeciw, niezależnie od tego, czy będą uznawać sprzeciw za zasadny, czy też nie. Koszty i nadmiar obowiązków związane z przekazaniem informacji do biur przeważałyby nad potencjalnymi korzyściami wynikającymi z przekazania informacji.

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

Ponadto, jeżeli nawet wierzyciel zdecyduje się przekazać informację gospodarczą co do której wniesiony został sprzeciw, w wielu wypadkach może się okazać, że same BIGi nie zdecydują się na ich ujawnianie biorąc pod uwagę treść projektowanego art. 21 ust. 2b, o czym będzie jeszcze mowa.

Konieczność przekazywania dokumentów stanowi więc duże utrudnienie, również dlatego, że oznaczałaby konieczność kosztownej przebudowy mechanizmów komunikacyjnych na linii przekazujący - BIG. Podsumowując, przy masowej skali operacji – przekazywania danych do BIG-ów, dokonywanych automatycznie wyłącznie w formie teletransmisji dołączanie i analizowanie skanów dokumentów jest praktycznie nierealne zarówno dla wierzycieli jak i dla BIG-ów. Właściwe jest obecne rozwiązanie- wierzyciel ponosi pełną odpowiedzialność za jakość i prawdziwość przekazywanych danych i może być za każdy błąd surowy ukarany. Jest także zobowiązany zaznaczyć w informacji, że dłużnik złożył sprzeciw (kwestionuje przekazanie informacji gospodarczej).

W tym kontekście, warto też zwrócić uwagę, że bardzo szybko na forach internetowych pojawiają się instrukcje w jaki sposób spowodować, by informacja gospodarcza, niezależnie od jej prawdziwości nie była ujawniana przez BIGi. Skutkiem tego wszystkiego będzie to, że wbrew intencjom autorów projektów, volumen przekazywanych informacji gospodarczych znacząco się zmniejszy. Skutkiem będzie ograniczenie dostępu do informacji o wiarygodności płatniczej przedsiębiorców i konsumentów, obniżenie bezpieczeństwa obrotu i wzrost ryzyka zawieranych transakcji.

Nie można przy tym pomijać również innych potencjalnych zagrożeń związanych z omawianymi zmianami. Dotyczy to zwłaszcza zniekształcania obrazu wiarygodności płatniczej potencjalnego klienta czy kontrahenta, co niejednokrotnie będzie skutkowało tym, że niesolidni dłużnicy niepłacący swoich zobowiązań, przez okres zawieszenia ujawniania takich informacji będą mogli bez przeszkód zaciągać kolejne zobowiązania, brać kredyty i pożyczki, robić zakupy z odroczonym terminem płatności, etc. To z kolei niewątpliwie niekorzystnie wpłynie z kolei na wizerunek samego systemu wymiany informacji gospodarczych.

- f) Uwaga do projektowanego art. 15b ust. 1 - W naszej ocenie, należy rozszerzyć zakres wyłączenia i objąć nim nie tylko świadczenia okresowe, ale także zobowiązania wynikające z umów o świadczenie usług o charakterze ciągłym (np. telekomunikacyjnych), a także zobowiązania ratalne (np. kredyty, pożyczki). Jest to zgodne z założeniami do projektu ustawy (por. pkt 12.4 założeń).
- g) Uwaga do projektowanego art. 15b ust. 2 – przepis ten nie wnosi żadnej merytorycznej zmiany. Postulujemy uchylenie tego przepisu. Skoro wierzyciel ma już nie przysyłać

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

wezwania do zapłaty, to zgodnie z tym przepisem i tak musi poinformować (dla celów dowodowych - wysłać/doręczyć) dłużnika o zamiarze przekazania informacji do BIG. W naszej ocenie, nie ma w takim rozwiązaniu wielkiej zmiany – nadal potrzebna jest inicjatywa w działaniu (i koszty) wierzyciela.

I. Uwaga do art. 1 pkt. 10) projektu:

Co do zasady Konfederacja Lewiatan w pełni popiera pomysł, aby informacje o bezskutecznych egzekucjach komorniczych ujawniane były w BIG-ach. Zwracamy jednak uwagę, że projektowany art. 16a sformułowany jest w sposób niezwykle ogólny i lakoniczny. Nie przesądzono choćby takiej kwestii, jaki jest status komornika w świetle ustawy. Innymi słowy, z uwagi na brak statusu wierzyciela nie miałby on obowiązku aktualizować przekazanych informacji itd. Nie przesądzono (choć literalna wykładnia art. 16a ust. 1 wskazuje na obowiązek), czy przekazanie informacji do BIG-ów będzie prawem, czy też obowiązkiem komornika, a także, czy przekazanie następuje do jednego wybranego BIGu, czy też do wszystkich BIGów funkcjonujących na polskim rynku – chociażby na takich zasadach, jak te obowiązujące od dnia 1 lipca br. w odniesieniu do sądów czy gmin i starostów powiatów przekazujących informacje gospodarcze dotyczące odpowiednio: niezapłaconych grzywien, również orzeczonych jako kara zastępcza, nawiązek na rzecz Skarbu Państwa, kwot pieniężnych stanowiącej przedmiot przepadku, kosztów sądowych, pieniężnych kar porządkowych czy też dłużników alimentacyjnych lub opłat z tytułu pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

J. Uwaga do art. 1 pkt. 11) projektu:

Zwracamy uwagę, że w projektowanych art. 14 ust. 1 pkt. 2 i art. 15 ust. 1 pkt. 2 ustawy skrócono terminy wymagalności roszczenia do 30 dni. Zmiany te oceniamy pozytywnie, natomiast pojawia się pytanie, dlaczego nie skrócono tego terminu również w przypadku art. 18 ust. 3 pkt. 2) i art. 18 ust. 4 pkt. 4) ustawy?.

K. Uwagi do art. 1 pkt. 12) i pkt. 20) projektu :

a) Uwagi do instytucji komentarza (projektowany art. 21 ust. 1a i ust. 2 i art. 30a ustawy):

Popierając generalną ideę, aby dłużnikowi przysługiwało prawo zgłoszenia komentarza, duży sprzeciw budzi kształt tego uprawnienia zaproponowany w projekcie. Podczas prac na projektem, autorzy projektu jednoznacznie deklarowali, że komentarze będą miały jednolity charakter w tym znaczeniu, że będzie istniał zamknięty (a w zasadzie zero-jedynkowy) katalog komentarzy, a nie możliwość dopisywania przez dłużnika dowolnych treści do informacji gospodarczych, na co wskazuje treść projektu założeń – str. 10 i str. 19.

LEWIATAN

Pomysł moderowanych komentarzy w proponowanym kształcie wymaga więc stanowczego sprzeciwu. Autorzy projektu w ogóle nie biorą pod uwagę znacznych kosztów obsługi takiego rozwiązania, konieczności stworzenia etatów i indywidualnego podejścia do każdej próby zamieszczenia komentarza. Oznaczałoby to znaczące zwiększenie kosztów operacyjnych BiGów. Dochodziłaby do tego także kwestia całkowitej przebudowy systemów informatycznych, umożliwiających użytkownikowi nie tylko dodawanie, usuwanie czy aktualizowanie informacji wpisanych przez niego jako wierzyciela, ale także dostępu do funkcjonalności zamieszczania informacji gospodarczych na jego temat (jako dłużnika). Przy czym, opisana sytuacja odnosi się do użytkowników systemów BiGów, czyli osób, które mają z biurami umowy. Otwartym pozostawałoby, w jaki sposób miałyby się kształtować sytuacja w przypadku podmiotów, które nie są klientami biura? Istniałby problem zidentyfikowania takich osób, umożliwienia im dostępu do systemu, bądź też przyjmowania takich komentarzy korespondencyjnie (pisemnie). Jest to zagadnienie szczególnie istotne z punktu widzenia jakości, prawdziwości i rzetelności danych przechowywanych przez BiGi. W konsekwencji oznaczałoby to konieczność zatrudnienia dodatkowych osób, które przepisywałyby przesłane listownie komentarze i wprowadzały takie dane do systemów teleinformatycznych. Powyższe pokazuje, że projekt nie uwzględnia w wystarczającym stopniu faktu, że działalność BiGów co do zasady prowadzona jest elektronicznie, za pomocą systemów teleinformatycznych. To z kolei pociąga za sobą potrzebę zachowania dbałości przy pracach legislacyjnych o zachowanie podstawowych zasad bezpieczeństwa danych, w tym przypadku odnoszących się do szeroko pojętych kwestii związanych z dostępem do danych. Pozwalamy sobie przypomnieć, że z podobnymi, bardzo licznie prezentowanymi zarzutami spotkało się chociażby Ministerstwo Finansów przy okazji pierwszej wersji założeń dotyczących utworzenia tzw. Rejestru Dłużników Należności Publicznoprawnych.

W naszej ocenie, propozycja, aby dłużnik mógł zamieszczać komentarze o otwartej treści, które miałyby być moderowane przez biuro, jest też sprzeczna z istotą systemu wymiany informacji, który służy do udostępniania odbiorcom ściśle zdefiniowanych i jednoznacznie interpretowalnych informacji, nie zaś do prowadzenia publicznych dyskusji i sporów pomiędzy dłużnikami i wierzycielami (na to jest miejsce na sali sądowej). Trudno sobie wyobrazić, w jaki sposób takie otwarte komentarze miałyby być oceniane przez wierzycieli i kredytodawców, zwłaszcza w zautomatyzowanych systemach oceny ryzyka opartych na modelach scoringowych. System komentarzy jest możliwy do wprowadzenia wyłącznie jeśli będą to komentarze o ściśle predefiniowanej treści, najlepiej w postaci informacji 0/1. Tymczasem, proponowana treść projektowanego art. 21 ust. 1a ustawy wskazuje, że brak jest jakiegokolwiek definicji komentarza, a zatem w zasadzie można by przez to rozumieć każde (niezależnie od formy i treści) wystąpienie do BiGów. Brak jest też jakichkolwiek ograniczeń co do objętości komentarzy, co oznacza, że teoretycznie możliwe byłoby zgłaszania w tym trybie również tak obszernych komentarzy, że ich publikacja na raportach

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

przekazywanych klientom BIGów czyniłaby takie raporty nieczytelnymi, wprowadzając odbiorcę w błąd lub wręcz zniechęcając do korzystania z takiej formy weryfikacji wiarygodności płatniczej potencjalnych klientów czy kontrahentów.

Jednocześnie należy przypomnieć, że już obecnie istnieje mechanizm nakazujący wierzycielowi przekazywanie do BIG „informacji o kwestionowaniu przez dłużnika istnienia całości lub części zobowiązania” - w praktyce informacja taka przekazywana jest w uproszczonej formie (jako flagę: TAK / NIE, względnie poprzez wskazanie wysokości kwoty zobowiązania kwestionowanej przez dłużnika). Wydaje się, że projektodawcy po raz kolejny nie biorą pod uwagę istniejących już i dobrze funkcjonujących mechanizmów, chroniących dłużników, próbując „na siłę” w sposób nie koniecznie uzasadniony, czy wręcz bezkrytycznie wprowadzać regulacje „prokonsumenckie”, a w rzeczywistości godzące w najważniejsze dobro będące przedmiotem ochrony w ustawie, tj. bezpieczeństwo obrotu gospodarczego.

Podsumowując ten wątek, warto też zwrócić uwagę, że niezrozumiała jest korelacja instytucji komentarza z instytucją sprzeciwu. W szczególności, komentarz nie powinien być przyczyną aktualizacji informacji gospodarczej, jak proponuje się w projektowanym art. 21 ust. 2 ustawy. Ponadto, biura nie powinny być obowiązane do „weryfikowania komentarzy”, a taki obowiązek wynika z ostatniej części projektowanego art. 21 ust. 2 ustawy, gdzie mowa jest o tym, że nie następuje aktualizacja, jeżeli komentarz jest oczywiście bezzasadny. Jednocześnie w uzasadnieniu do komentowanego projektu brak jest jakichkolwiek wytycznych, w jakich sytuacjach można będzie przyjąć, że przekazany do BIG komentarz może zostać odrzucony z tego powodu.

b) Uwaga do projektowanego art. 21 ust. 2a ustawy – wydaje się, że intencją autorów projektu było, ażeby weryfikacji podlegał sprzeciw, a nie informacja gospodarcza. Niezależnie od tego podtrzymujemy uwagę, że BIGi nie mają możliwości (prawnych, merytorycznych, dowodowych) rozstrzygnięcia, czy sprzeciw dłużnika jest zasadny. Po drugie tego rodzaju procedowanie możliwe by było dla pojedynczych przypadków a nie tysięcy rekordów (wpisów) przekazywanych dziennie w drodze elektronicznej.

c) Uwaga do projektowanego art. 21 ust. 2b ustawy:

W uzupełnieniu do wcześniejszych uwag, należy wskazać, że tak ukształtowany przepis spowoduje, że w zdecydowanej większości wypadków BIGi zmuszone będą (prawnie, a także w obawie przed potencjalną odpowiedzialnością) zawieszać ujawnianie informacji gospodarczych. Ze względu na ograniczone możliwości weryfikacji złożonych przez strony oświadczeń i przesłanych dokumentów, rzadko kiedy bowiem będzie można uznać, że informacja nie budzi wątpliwości, lub też w sposób niebudzący wątpliwości wiadomo, że informacja gospodarcza jest nieaktualna, nieprawdziwa lub niezupełna. Nie wydaje się

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

przy tym, aby intencją projektodawców było nałożenie na BIG-i obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego, co jest przecież należy wyłącznie do kompetencji uprawnionych organów państwowych.

Powyższe oznacza, że przedmiotowa propozycja legislacyjna w istocie zbliżona jest do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych – druk 767, w którym proponowano wprowadzenie wymogu uzyskania uznania roszczenia na piśmie lub jego potwierdzenia prawomocnym wyrokiem sądu lub decyzją organu administracji publicznej zaopatrzoną w rygor natychmiastowej wykonalności, by wierzyciel mógł przekazać do biura informacje gospodarcze o zobowiązaniu dłużnika. W stanowisku rządu do tego projektu stwierdzono m.in., że: *„propozycja poselska może przyczynić się do zawężenia źródeł informacji o zaległych zobowiązaniach finansowych podmiotów obrotu gospodarczego, a to jest sprzeczne z ideą powołania i działania biur informacji gospodarczej. Wpisanie nierzetelnego dłużnika do rejestru biura działa dyscyplinująco i w wielu przypadkach prowadzi do spłaty zaległego długu bez konieczności występowania wierzyciela na drogę sądową. Biura są w istocie alternatywą dla długich i kosztownych sposobów dochodzenia i egzekwowania roszczeń”*. Innymi słowy, taki kształt nowelizacji, w zasadzie wypaczyłby sens istnienia biur i podważał jeden z podstawowych celów obowiązywania ustawy, jakim jest funkcja windykacyjna wpisu do bazy danych BIG. Podobnie, biorąc pod uwagę, że w większości wypadków, informacja gospodarcza nie będzie ani oczywiście zasadna, ani też oczywiście bezzasadna, a w każdym razie, BIG-i nie będą w stanie tego ustalić, nie są bowiem sądami, to zgodnie z projektowanym art. 21 ust. 2b pkt. 3 co do zasady będą zawieszać ujawnianie informacji gospodarczych

Na marginesie, pojawia się też pytanie, co należy rozumieć przez informację niezupełną?

d) Uwaga do projektowanego art. 21 ust. 2c ustawy:

Biorąc pod uwagę treść projektowanego art. 21 ust. 2a ustawy (weryfikacja sprzeciwu), a także projektowanego art. 21 ust. 2c ustawy (rozstrzygnięcie sprzeciwu), *de facto* wprowadza się obowiązek rozstrzygnięcia przez BIGi sporów. Tymczasem, wielokrotnie wskazywaliśmy, że rolą biur informacji gospodarczych jest pośredniczenie w ujawnianiu informacji gospodarczych, zaś podstawowy obowiązek i odpowiedzialność za przekazywanie prawdziwych informacji leży po stronie wierzycieli. Nie zmienia to oczywiście faktu, że biura w ramach swojej działalności zobowiązane są do zachowania należytej staranności i w jakimś stopniu powinny (i co obecnie robią) zapobiegać ujawnianiu informacji oczywiście bezzasadnych. Niestety, kształt projektowanych przepisów nakłada znacznie dalej idące obowiązki.

W tym kontekście warto zwrócić uwagę, że niektóre spory rozpatrywane są przez sądy powszechne latami, a tymczasem BIGi miałyby bez jakichkolwiek narzędzi jakie zapewnia kodeks postępowania cywilnego, w postępowaniu pisemnym rozstrzygnąć spór w 30 dni (projektowany art. 21 ust. 2a i ust. 2c ustawy). Przepis w takim kształcie jest wycieńszony do zaakceptowania i w praktyce może wpłynąć bardzo negatywnie na system wymiany informacji gospodarczych w Polsce. Warto przy tym również wskazać na niemałe koszty związane z przygotowaniem i obsługą korespondencji w takich sprawach przez BIGi. W przeciwieństwie do sądów, BIGi nie mogą liczyć na finansowe wsparcie z budżetu Państwa w tym zakresie.

L. Uwaga do art. 1 pkt. 13) projektu:

a) Uwaga do projektowanego art. 22a ust. 1:

W projektowanym art. 22a ust. 1 mowa jest o tym, że we wniosku jednolitym będzie można wskazać m.in. firmę podmiotu niebędącego konsumentem – zwracamy uwagę, że w praktyce wyszukanie podmiotu po jego firmie, która może być bardzo różnie pisana (np. spółka z o.o., sp. z o.o. itp.), może się okazać niezwykle trudne. Z kolei błędy w firmie, w praktyce mogą spowodować, że BIGi nie będą ujawniały informacji o takim podmiocie. Stąd, postulujemy uchylenie z projektowanego art. 22a ust. 1 słów „oraz firmę”. Wyszukiwanie podmiotu powinno następować w oparciu o numery identyfikacyjne, takie jak np. NIP.

b) Uwaga do projektowanego art. 22a ust. 3:

Postulujemy zmianę sformułowania terminu zawartego w zdaniu ostatnim tegoż ustępu. W naszej ocenie, w przypadku, gdy wniosek jednolity złożony zostanie w biurze osobiście, ujawnienie informacji gospodarczej powinno nastąpić w ciągu 2 dni roboczych, a nie 48 godzin – należy pamiętać, że może się pojawić kilka ustawowych dni wolnych z rzędu. Stąd proponujemy ustalenie terminu w dniach roboczych.

c) Uwaga do projektowanego art. 22a ust. 6:

- Należy doprecyzować, że opłata nie wyższa niż 30 zł odnosić się będzie do ujawnienia informacji gospodarczej o której mowa w art. 22a ust. 1, nie zaś każdej informacji gospodarczej.

Mając powyższe na uwadze, postulujemy nadanie następującego brzmienia projektowanego art. 22a ust. 6:

„Art. 22a ust. 6. Ujawnienie informacji gospodarczej o której mowa w art. 22a, podlega opłacie zgodnie z obowiązującym w danym biurze cennikiem, nie wyższej niż 30 złotych od informacji z jednego biura”

- Ponadto, kwota 30 zł również powinna podlegać okresowej waloryzacji. Być może kwota w ogóle powinna być zastąpiona klauzulą waloryzacyjną.

d) Propozycja dodania do projektowanego art. 22a ust. 7:

Należy uzupełnić przepis w tym (lub innym) miejscu projektu, tak, aby w rejestrze zapytań znalazła się informacja (dane) tego biura, które otrzymało wniosek (do którego skierowano wniosek) o którym mowa w projektowanym art. 22a ust. 1. Rejestr zapytań pełni ważną funkcję z punktu widzenia prawa dostępu do informacji na własny temat. Tym nie mniej, ochrony wymaga również tajemnica przedsiębiorstwa, w tym wypadku BIGów, na którą składają się również dane klientów biura. Stąd proponujemy, aby w przypadku wniosku jednolitego zastosować tzw. model pośredni rejestru zapytań. Zakłada on, że do biura do którego będzie przekazywane zapytanie (czyli do biura innego niż to, do którego trafił wniosek jednolity), nie będą przekazywane dane osoby wnioskującej, lecz dane biura zgłaszającego się z zapytaniem. Osobie składającej wniosek jednolity przypisany zostanie z kolei numer referencyjny, który umożliwi biurom następcze pobranie informacji o składającym wniosek jednolity, celem przekazania informacji zgodnie z art. 27 ustawy.

Podsumowując, w naszej ocenie, w rejestrze zapytań „biur pośredniczących” (innych niż to, do którego złożony został wniosek jednolity) nie powinien widnieć wnioskodawca, gdyż prowadziłoby to do uchylecia tajemnic tegoż biura. Bardziej racjonalnym wydaje się rozwiązanie, by w rejestrze zapytań „biur pośredniczących” widniało biuro do którego skierowano wniosek jednolity, co z kolei umożliwi uzyskanie od tego biura informacji o wnioskodawcy, celem realizacji prawa do informacji z rejestru zapytań. Rozwiązanie to z jednej strony zapewni ochronę tajemnic przedsiębiorstw, z drugiej zaś pozwoli osiągnąć cele wynikające z rejestru zapytań.

M. Uwaga do art. 1 pkt. 14) projektu:

- a) W projektowanym art. 23 ust. 1 zd. ostatnie odchodzi się od kwoty liczonej od wskaźnika ekonomicznego (dotychczas było to minimalne wynagrodzenie za pracę), na rzecz stałej kwoty. Oceniamy to zdecydowanie negatywnie. Celem zmiany tak ustalonej kwoty koniecznym będzie każdorazowa zmiana ustawy. Jeżeli celem ustawodawcy jest odejście od wskaźnika jakim jest minimalne wynagrodzenie za pracę, to należy go zastąpić innym wskaźnikiem ekonomicznym, tak aby wysokość opłaty była „aktualna” i uwzględniała sytuację rynkową istniejącą w danym momencie, np. średnie wynagrodzenie brutto.
- b) W projektowanym art. 23 ust. 2 brakuje osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, co jak się wydaje jest przeoczeniem, nie zaś świadomym zabiegiem legislacyjnym. Ponadto, niezrozumiałym jest ograniczenie formy poświadczenia do dokumentu elektronicznego albo wydruku. Postulujemy, aby poświadczenie następowało w formie określonej w regulaminie zarządzania danymi, a np. w szczególności w formie dokumentu elektronicznego albo wydruku.

LEWIATAN

- c) Projektowany art. 23 ust. 3 wskazuje, że tryb „wniosku jednolitego” miałby być stosowany również w przypadku realizacji prawa dostępu do informacji na własny temat. Pozwalamy sobie zwrócić uwagę, że rozwiązanie to wykracza poza zakres ostatniej wersji projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Przyjęte rozwiązanie nie tylko wykracza poza przyjęte przez Ministerstwo Gospodarki założenia, ale wielce problematycznym czyni chociażby sprawy związane z odpowiedzialnością za realizację obowiązków, których w art. 23 i 27 Ustawy a także z naliczaniem opłat z tym związanych.

N. Uwagi do art. 1 pkt. 15) projektu:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, uzyskanie informacji gospodarczej na temat dłużnika będącego konsumentem jest możliwe tylko w sytuacji, w której podmiot pytający posiada upoważnienie tegoż konsumenta, które jest ważne nie dłużej niż 30 dni od jego udzielenia. Konfederacja Lewiatan, co do zasady, pozytywnie ocenia wymóg, aby informację o zadłużeniu dłużnika, będącego osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, można było pozyskać tylko i wyłącznie, posiadając upoważnienie tej osoby. Jest to rozwiązaniem korzystnym z perspektywy zabezpieczenia informacji przed ich wykorzystaniem do celów sprzecznych z celem regulacji.

Niezależnie od tego, w ocenie Konfederacji Lewiatan sama idea ograniczenia ważności upoważnienia w czasie w przepisach powołanej wyżej ustawy budzi zastrzeżenia, co było podnoszone wielokrotnie w toku prac nad nowelizacją tej ustawy prowadzonych przez Ministerstwo Gospodarki. Podczas tych prac Konfederacja Lewiatan zwracała uwagę, że podobnego ograniczenia jak w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych nie przewidują ani przepisy ogólne (ustawa o ochronie danych osobowych), ani żadne inne przepisy sektorowe, nawet prawo bankowe, które przewiduje szczególnie wysoki poziom ochrony danych objętych tajemnicą bankową. Warto również zwrócić uwagę na niedawno opublikowany projekt ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy – Prawo bankowe i niektórych innych ustaw (projekt z dnia 23 października 2014 r.), który zawiera przepisy określające zasady dostępu, przekazywania i wymiany informacji o udzielonych kredytach konsumenckich przez banki i pożyczkodawców niebankowych. Zgodnie z tym projektem udostępnienie instytucji pożyczkowej informacji objętych tajemnicą bankową, przez instytucję, o której mowa w art. 105 ust. 4 prawa bankowego, będzie uzależnione od wyrażenia zgody konsumenta, którego dotyczą te informacje (projektowany art. 105 ust. 4e prawa bankowego). Projektowane przepisy nie regulują terminu ważności zgody, co należy interpretować w ten sposób, że zgoda będzie udzielana bezterminowo.

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

Na tle wymienionych wyżej regulacji utrzymywanie ograniczenia ważności upoważnienia w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych jest całkowicie nieuzasadnione. Jest to bardzo poważna bariera w dostępie do informacji. Konfederacja Lewiatan postuluje zatem zniesienie terminu ważności upoważnienia w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (konieczna byłaby nowelizacja art. 24 ust. 1 tejże ustawy).

W projekcie wydłużono termin do 60 dni, co jest krokiem w dobrym kierunku, lecz w praktyce zmiana ta będzie pozbawiona realnego znaczenia, albowiem wydłużenie okresu ważności upoważnienia do 60 dni nie będzie miało wpływu na sytuację większości wierzycieli, zwłaszcza w przypadku długoterminowych stosunków umownych. W przypadku takich umów uzasadnione jest aktualizowanie przez wierzyciela oceny wiarygodności płatniczej kontrahenta, zwłaszcza w przypadku pojawienia się opóźnień w regulowaniu zobowiązań. Aktualizacja oceny wiarygodności płatniczej na podstawie informacji gospodarczych uzyskanych z BIG umożliwi wierzycielowi w takim przypadku dokonanie oceny ryzyka związanego z odroczeniem wykonania zobowiązania, ustaleniem planu spłat itd. Dokonanie takiej oceny leży także w interesie dłużnika, albowiem może ułatwić restrukturyzację długu bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów, np. związanych z ustanowieniem zabezpieczenia roszczeń wierzyciela. Możliwość aktualizacji oceny wiarygodności płatniczej posiada szczególnie istotne znaczenie w przypadku długoterminowych umów, np. umów o kredyt odnawialny lub umów o korzystanie z karty kredytowej. Na podstawie takich umów kredytobiorca może wielokrotnie korzystać z przyznanego kredytu, każdorazowo do wysokości przyznanego limitu kredytowego. W przypadku takiej umowy każde kolejne skorzystanie z limitu jest w praktyce równoznaczne z udzieleniem nowego kredytu, co może wiązać się z potrzebą przeprowadzenia oceny wiarygodności płatniczej oraz dolności kredytowej kredytobiorcy. Należy w szczególności zwrócić uwagę na przepis art. 43 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym kredytodawca ma prawo, na trwałym nośniku, wypowiedzieć umowę o kredyt odnawialny w przypadku niedotrzymania przez konsumenta zobowiązań dotyczących warunków udzielenia tego kredytu określonych w umowie oraz negatywnej oceny zdolności kredytowej konsumenta. W celu realizacji tego uprawnienia konieczne jest zapewnienie kredytodawcy dostępu do informacji na temat wiarygodności płatniczej konsumenta, w tym informacji gospodarczych przechowywanych w BIG-ach.

Z tego powodu należy rozważyć wprowadzenie możliwości udzielenia upoważnienia o charakterze ramowym, np. na okres obowiązywania danej umowy lub istnienia określonego zobowiązania. W ten sposób zapewni się możliwość badania np. wiarygodności płatniczej lub zdolności kredytowej przez cały okres trwania stosunku prawnego, a nie tylko przed zawarciem umowy.

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

O. Uwagi do art. 1 pkt. 18) projektu:

Konfederacja Lewiatan co do zasady w pełni popiera umożliwienie BIG-om dostępu do rejestrów i baz danych, takich jak KRS, CEIDG, czy zbiór PESEL. Przepisy w zaproponowanym kształcie budzą jednak szereg wątpliwości, które warto rozstrzygnąć jeszcze na etapie projektowania nowelizacji.

Po pierwsze, z przepisów nie wynika jasno, czy BIG-i obowiązane są by sięgać po dane znajdujące się w ww. rejestrach celem weryfikacji informacji gospodarczych. W naszej ocenie, gdyby wyinterpretować taki obowiązek, byłoby to niezwykle uciążliwe dla BIG-ów, a jednocześnie nieuzasadnione. Dlatego też postulujemy, aby w projektowanym art. 28 ust. 2 ustawy wyraźnie wskazać, że weryfikacji informacji gospodarczej z danymi otrzymanymi z rejestrów o których mowa w projektowanym art. 28 ust. 1 ustawy, następowała tylko i wyłącznie **na wniosek wierzyciela**. Innymi słowy, „usługi”, o których mowa w projektowanym art. 28 ust. 2 i 3 powinny mieć **charakter fakultatywny** i powinno to jednoznacznie wynikać z projektowanych przepisów.

Po drugie, nie krytykując rozwiązania zawartego w ust. 2 co do zasady, postulujemy, aby wstrzymanie ujawniania informacji następowało tylko i wyłącznie, jeżeli niezgodność informacji gospodarczej z danymi otrzymanymi z ww. rejestrów będzie miała **charakter istotny**. Może się bowiem zdarzyć, że będzie istniała niezgodność, np. co do numeru mieszkania, adresu itp., a więc w zakresie, który w żaden sposób nie uzasadniają wstrzymywania ujawniania informacji gospodarczej. Oczywiście, wprowadza to pewien element ocenny po stronie BIG-ów, ale w naszej ocenie w tym wypadku jest to w pełni uzasadnione.

Na marginesie powyższych rozważań, warto zaznaczyć, że projekt posługuje się niejednorodną terminologią – w przypadku projektowanego art. 28 ust. 2 mowa jest bowiem o **wstrzymaniu ujawniania informacji gospodarczej**, zaś w projektowanym art. 21 ust. 2b pkt. 3 mowa jest o **zawieszeniu ujawniania informacji gospodarczej**. Pytanie czy taki zabieg jest celowy – innymi słowy na czym polega różnica między wstrzymaniem a zawieszeniem ujawniania informacji gospodarczej?

P. Uwaga do art. 1 pkt. 19) projektu:

Projektowany art. 29 ust. 1 pkt. 1a i 2a są całkowicie niezrozumiałe – postulujemy ich uchylenie z projektu gdyż merytorycznie nie wnoszą nic ponad to, co już zostało uregulowane w art. 29. W szczególności należy zadać pytanie, czym różni się „zaspokojenie roszczenia okresowego” (projektowany art. 29 ust. 1 pkt 1a) od „całkowitego lub częściowego wykonania zobowiązania lub jego wygaśnięcia” (obowiązujący art. 29 ust. 1 pkt 1). Przecież zaspokojenie roszczenia to nic innego jak wykonanie zobowiązania. Zaspokojenie roszczenia - całkowite lub częściowe - skutkuje wygaśnięciem zobowiązania

– odpowiednio w całości lub w części. Dotyczy to wszystkich roszczeń, nie tylko roszczeń okresowych. Na marginesie wypada również zwrócić uwagę, że prawo cywilne nie zna pojęcia „roszczeń okresowych”, natomiast występuje w nim pojęcie „roszczeń o świadczenia okresowe” (np. art. 118 k.c.).

a) Uwaga do projektowanego art. 29 ust. 1 pkt. 5:

Po pierwsze, w naszej ocenie, przepis ten jest całkowicie zbędny, jako, że jego zakres, już dziś objęty jest normą zawartą w art. 29 ust. 1 pkt. 4 ustawy. Stąd postulujemy jego uchylenie z projektu. Alternatywnie, jeżeli w ocenie autorów projektów, przepis ten ma zostać w projekcie, postulujemy, aby pojęcia „*mających wpływ na treść lub przedmiot zobowiązań*” zastąpić następującymi pojęciami: „*mających wpływ na treść informacji gospodarczej*”. Będzie to spójne z terminologią ustawową.

Q. Uwaga do art. 1 pkt. 20) projektu:

a) Uwagi do projektowanego art. 30a:

Podtrzymujemy wszystkie wcześniej zgłoszone uwagi krytyczne do „instytucji komentarza dłużnika”. Ponadto, kształt przepisu budzi następujące wątpliwości:

- Nie wiadomo co się dzieje, gdy dłużnik nie przekaze komentarza do wierzyciela – czy wówczas BIG publikuje komentarz?
- Drugie zdanie w ust. pierwszym stanowi zupełnie niepotrzebne uszczegółowienie treści normatywnej zawartej w pierwszych zdaniach tego ustępu, jest zbędne i stąd postulujemy jego uchylenie.
- Jaka jest relacja komentarza i dokumentów przekazywanych przez dłużnika. Czy dokumenty też podlegają ujawnieniu.
- W jakim celu i w jaki sposób BIGi mają weryfikować prawdziwość komentarzy? (analogiczne wątpliwości jak przy weryfikacji prawdziwości sprzeciwu).
- Jaka jest relacja komentarza do sprzeciwu?

Projektowany art. 30a ust. 2 jest nie do zaakceptowania. Rolą BIG-ów nie jest ingerowanie w treść informacji gospodarczych, ani komentarzy. BIG-i pośredniczą w udostępnianiu informacji gospodarczych. Z proponowanego przepisu wynika obowiązek merytorycznej weryfikacji komentarzy. Równocześnie nie przewidziano jakichkolwiek ograniczeń co do zakresu i treści, a w szczególności objętości komentarzy. W związku z tym nic nie stoi na przeszkodzie, by komentarz rozpisany był np. na kilkadziesiąt stron A4). **Projektodawcy całkowicie pominęli rolę i cel działania BIG-ów, a także koszty operacyjne jakie będą wynikać z tego (i innych projektowanych) przepisów. W naszej ocenie, system komentarzy jest możliwy do wprowadzenia wyłącznie jeśli będą to komentarze o ściśle predefiniowanej treści, najlepiej w postaci informacji 0/1, tak aby możliwe było**

przekazanie stosownej informacji przez dłużnika do biura w wystandaryzowanym formacie, np. na pisemnym lub elektronicznym formularzu.

b) Uwaga do projektowanego art. 30b:

Ocena proponowanego art. 30b jest niemożliwa do oceny, z uwagi na brak przedstawienia proponowanej treści rozporządzenia. Mamy świadomość, że obecnie trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy, tym nie mniej, przedmiotowy charakter delegacji ustawowej ma kluczowe znaczenia dla kompleksowej oceny zmian w tym zakresie. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę na konieczność wyjaśnienia wzajemnej relacji „katalogu okoliczności prawnych i faktycznych”, o którym mowa w komentowanym przepisie oraz katalogiem informacji gospodarczych zawartym w art. 2 ust. 1 ustawy. Jeżeli wprowadzenie omawianego katalogu miałyby skutkować modyfikacją (rozszerzeniem) ustawowego zakresu informacji gospodarczych, to zmiana taka nie powinna być wprowadzana aktem wykonawczym.

R. Uwagi do art. 1 pkt 21) projektu:

a) Uwagi do projektowanego art. 31 pkt 9 – W ocenie Konfederacji Lewiatan uzasadnione byłoby ujednoczenie zasad usuwania informacji gospodarczych dotyczących dłużników będących konsumentami oraz dłużników niebędących konsumentami. Dotyczy to nie tylko usuwania informacji po upływie określonego czasu od dnia wymagalności roszczenia (projektowany art. 31 pkt 9), jak i usuwania informacji na podstawie uzasadnionej informacji o nieistnieniu lub wygaśnięciu zobowiązania (obowiązujące art. 31 pkt 6 i 7 ustawy). Interpretacja pojęć użytych w obowiązujących art. 31 pkt 7 nasuwa istotne wątpliwości w praktyce, albowiem bardzo często w konkretnym przypadku trudno jest stwierdzić, czy zarzut dłużnika dotyczy „nieistnienia”, czy też „wygaśnięcia” zobowiązania, tym bardziej, że zgodnie z tradycyjną siatką pojęciową prawa cywilnego wygaśnięcie zobowiązania powoduje, że zobowiązanie to przestaje istnieć (w odróżnieniu od przedawnienia, po upływie którego zobowiązanie nadal istnieje jako tzw. zobowiązanie naturalne).

W związku z powyższym postulujemy:

- nadanie obowiązującemu art. 31 pkt 6 następującego brzmienia:
„6) na podstawie uzasadnionej informacji o nieistnieniu lub wygaśnięciu zobowiązania;”
- skreślenie obowiązującego art. 31 pkt 7;
- nadanie projektowanemu art. 31 pkt 9 następującego brzmienia:
„9) nie później niż po upływie 10 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.”

Należałoby przy tym w art. 15 ust. 1 dodać pkt 4 analogiczny zapis jak pkt 4 w art. 14 ust. 1.

S. Uwagi do art. 1 pkt. 22) projektu:

- a) **Uwaga do nazwy rozdziału 4a** – Po pierwsze, powinna być mowa o analizie wiarygodności płatniczej – zgodnie z terminologią przyjętą w ustawie (art. 1 ust. 1 pkt. 1 ustawy).

Po drugie, mowa jest o zdolności płatniczej **przedsiębiorcy** – pojęcie to nie występuje w słowniczku ustawy.

- b) **Uwaga do projektowanego art. 31a)** – wskazano, że BIG-i mogą dokonywać w imieniu wierzyciela wezwania do zapłaty, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt. 3 i art. 15 ust. 1 pkt. 3. Niezrozumiałym jest, dlaczego nie przewidziano możliwości dokonywania w imieniu wierzyciela ostrzeżenia o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt. 2 ustawy.

- c) **Uwaga do projektowanego art. 31a)** – niezrozumiałym jest także, dlaczego upoważnienie do dokonywania wezwań do zapłaty ma wynikać z umowy zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Wydaje się, że stanowi to niepotrzebną barierę w wykonywaniu tych uprawnień przez BIG-i. Stąd proponujemy usunięcie z projektowanego art. 31a, słów: „w umowie, o której mowa w art. 12”.

- d) **Uwaga do projektowanego art. 31b) ust. 1** – powinna być mowa o **analizie wiarygodności płatniczej** – zgodnie z terminologią przyjętą w ustawie (art. 1 ust. 1 pkt. 1 ustawy).

- e) **Uwagi do projektowanego art. 31b) ust. 4 i 5:**

- Po pierwsze, jeżeli nowa usługa jaką ma być analiza wiarygodności płatniczej ma mieć dla wierzycieli (uczestników obrotu) realną wartość, koniecznym jest, aby BIG-i przy tworzeniu modeli predykcyjnych mogły wykorzystywać nie tylko dane aktualne, ale również dane archiwalne. Dotyczy to również danych gospodarczych w rozumieniu art. 9 i 13 Ustawy czy danych z innych rejestrów, które zgodnie z pkt 7 (uzasadnienie) projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych również miały być wykorzystywane przy tej okazji. Nie znajdujemy żadnego uzasadnienia dla wykluczenia tego rodzaju danych z zakresu informacji, które będą mogły być wykorzystywane w procesach związanych z wykonywaniem analiz wiarygodności płatniczej. W przeciwnym razie, a biorąc również pod uwagę, że brak będzie dostępu do informacji o charakterze publicznoprawnym, trudno budować sensowną i rzetelną analizę wiarygodności płatniczej.
- Jednocześnie, wówczas zmiany wymagałby ust. 5 projektowanego art. 31b), bowiem BIGi nie powinny wówczas zestawiać informacji archiwalnych wykorzystanych do sporządzenia analizy.

T. Uwaga do art. 2 projektu:

LEWIATAN

Proponowana regulacja jest bardzo nieprecyzyjna i w naszej ocenie, zdecydowanie powinna zostać usunięta. Po pierwsze nie w każdym przypadku przewidzianym w niniejszej ustawie niezażądanie aktualizacji może być uznane za czyn nieuczciwej konkurencji (muszą być przesłanki zawinienia tj. z winy umyślnej itd.) dodatkowo w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest odpowiedzialność karna która musi być spersonalizowana (W polskim prawie karnym przyjęto zasadę, że przestępstwo to czyn własny sprawcy i stąd też każdy ponosi odpowiedzialność w takim zakresie, w jakim działał lub zaniechał działania. Przyjęcie takiego rozwiązania skutkuje tym, że nie ma odpowiedzialności zbiorowej). W obecnie obowiązującej ustawie odpowiedzialność podmiotu jest na wystarczającym poziomie- 30 tysięcy złotych za każdy przypadek błędnej lub nie zaktualizowanej informacji.

U. *Vacatio legis*:

- a) Podtrzymujemy zgłaszaną wcześniej uwagę, że biorąc pod uwagę wpływ proponowanych rozwiązań na praktykę działalności biur informacji gospodarczej i zasady współpracy z wierzycielami, okres *vacatio legis* nie powinien być określany w postaci konkretnych dat. Po pierwsze, bardzo trudno jest przewidzieć, jak długo trwać będą prace nad kształtem przyszłej ustawy i kiedy zostanie ona uchwalona przez parlament i podpisana przez Prezydenta RP. Po drugie, na obecnym etapie nadal nie sposób przewidzieć, jaki kształt przyjmie ustawa i jakie obowiązki będą z niej wynikały dla BIGów i dla wierzycieli przekazujących informacje do BIGów. Należy zauważyć, że zarówno BIGi, jak również przedsiębiorcy (a także organy i urzędy publiczne) korzystające z usług BIGów, w celu dostosowania się do nowych przepisów ponieść będą musiały koszty, które dopiero będą rozplanowywane w budżetach. W szczególności zwracamy uwagę właśnie na obowiązki nakładane na wierzycieli i związane z tym koszty, co w przypadku krótkiego *vacatio legis* spowodować może, że przez długi okres informacji do BIGów przekazywanych będzie znacznie mniej, co przecież byłoby całkowicie odmiennym skutkiem od zakładanego przez autorów projektu.
- b) Negatywnie oceniamy też wprowadzanie różnych terminów *vacatio legis* w odniesieniu do poszczególnych zakresów jednej nowelizacji ustawy, co nie sprzyja przejrzystości i jasności stosowania prawa.
- c) Podsumowując, postulujemy przyjęcie długiego i jednolitego *vacatio legis*, np. na poziomie 12 miesięcy od ogłoszenia ustawy.

Konfederacja Lewiatan, Warszawa, dnia 1 lipca 2015 r.

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

